

نظارت همگانی
از دیدگاه روان شناختی

مؤلفین :
دکتر احمدعلی نوربالا
دکتر احمد علیپور
دکتر رسول روشن

«مقدمه مولف»

بدیهی است که برای رسیدن به جامعه ای سالم و همگام، ضروری است که تمام تلاش آحاد بشری اعم از فردی و جمعی، برای تقویت بعد نظارت همگانی مصروف شود تا راه هرگونه مفسده احتمالی، قبل از انعقاد نطفه، با چشمان تیز بین و ریز بین مردمی، مسدود گردد و سرانجام با انجام زدن بر هر نفس سرکش و یاغی، مانع بروز انحراف و فساد، خودسری و دیکتاتوری گردد.

در ایران عزیز ما، متأسفانه از دیر باز، حاکمان و مدیران، کارفرمایان و بزرگان و حتی والدین، تمایل چندانی به قانونمندی و نظارت پذیری رفتار خویش نداشته اند و این عمل را نوعی مداخله و گاه بی حرمتی قلمداد کرده اند. بدون توجه به مسایل سیاسی همواره می توان شواهدی از نظارت گریزی را مطرح کرد.

با تاسف فراوان، عدم پابندی به قوانین و مقررات، و عدم رضایت از نظارت پذیری همگانی در بسیاری از آحاد کشور ما نهادینه شده است و این موضوع، خطر بزرگی برای سلامتی تک تک افراد و در نهایت کل جامعه ما محسوب می شود و البته مبرهن است که یکی از راهکارهای مهم رفع این نقیصه فرهنگی، تقویت ابعاد کمی و کیفی نظارت همگانی به شیوه های گوناگون است.

جای بسی خوشحالی است که جناب آقای دکتر محمد باقر قالیباف، شهردار فرهیخته تهران، به موضوع نظارت همگانی توجهی خاص مبذول داشته اند و حتی از یک دهه قبل، در هر حد میسر در نیروی انتظامی، نظارت را به صورت عملی به منصفه ظهور رساندند و سازمان مربوط را به موفقیت های شایان توجهی نیز رسانده اند و هم اینک چند سالی است که در حوزه شهرداری تهران، این اقدام عملی و مردمدار و جامعه سالار، یعنی، تاسیس مرکز نظارت همگانی را با توانمندی های قابل قبول پیاده نموده اند. به تعبیر گزارش دست اندرکاران علاقمند و ساعی این موسسه، با فعال شدن این مرکز، بسیاری از تخلفات احتمالی کارکنان شهرداری تهران، به صورت محسوس و معنی داری کاهش یافته است. از همه مهمتر، تاسیس این مرکز جلب مشارکت و اعتماد شهروندان تهرانی را برای همگامی و همراهی در برنامه های شهرداری تهران ارتقاء بخشیده است. که به نظر اینجانب چنین موفقیت بزرگی شایسته تقدیر و تحسین و حتی تبریک است. براین اساس، مرکز نظارت همگانی شهرداری تهران، تلاش

شایسته ای دارد تا اجرای این فرایند مفید و سود بخش را با برگزاری کنفرانس و تدوین کتب علمی، تعمیم دهد. در این راستا، تدوین کتاب " نظارت همگانی از دیدگاه روان شناختی " از جانب " مرکز مدیریت توسعه ایران " به اینجانب محول گردید.

این کتاب تلاش دارد تا مجموعه و چارچوبی نظری برای ارتباط روانشناسی با نظارت همگانی فراهم کند و تقسیم بندی فصول آن نیز در همین راستا است. فصل اول به مبحث زیربنایی سیر تحول نگرش نسبت به ابعاد انسان مطرح شده است. فصل دوم به رشد انسان اختصاص یافته است. فصل سوم شخصیت سالم را به اختصار توضیح می دهد. در فصل چهارم مباحثی در خصوص هوش هیجانی و نظارت همگانی طرح شده است. فصل پنجم به طرح مطالبی در باره خود کارآمدی فردی و اجتماعی. اختصاص یافته است. در فصل ششم مبحث ویژگی های روانشناختی و نظارت همگانی آمده اند و در نهایت فصل هفتم به بحث مهم و با اهمیت سلامت انسانی و نظارت همگانی اختصاص یافته است.